EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

VÄLIAIKAINEN
2004/0061(CNS)
2004/0062(CNS)
2004/0063(COD)

16.12.2004

* ja *III
MIETINTÖLUONNOS

1. ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisiin sovellettavasta erityisestä maahanpääsymenettelystä tieteellistä tutkimusta varten
(KOM(2004)0178 – C6-0011/2004 – 2004/0061(CNS))

2. ehdotuksesta neuvoston suositukseksi kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottamiseksi Euroopan yhteisössä suoritettavaa tieteellistä tutkimusta varten
(KOM(2004)0178 – C6-0012/2004 – 2004/0062(CNS))

3. ehdotuksesta neuvoston suositukseksi Euroopan yhteisöön tieteellistä tutkimusta varten tuleville kolmansien maiden tutkijoille lyhytaikaiseen oleskeluun tarkoitettuja yhtenäisiä viisumeja koskevien jäsenvaltioiden myöntämismenettelyjen helpottamiseksi
(KOM(2004)0178 – C6-0013/2004 – 2004/0063(COD))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Vincent Peillon

Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit

*	Kuulemismenettely *yksinkertainen enemmistö*
**I	Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
**II	Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***	Hyväksyntämenettely *parlamentin jäsenten enemmistö lukuun ottamatta EY-sopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa ja EU-sopimuksen 7 artiklassa tarkoitettuja tapauksia*
***I	Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
***II	Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***III	Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen tekstin hyväksymiseksi*

(Ilmoitettu menettely perustuu komission esittämään oikeusperustaan.)

Tarkistukset säädösehdotukseen

Parlamentin tarkistukset merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään teknisten yksiköiden huomio sellaisiin säädösehdotuksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asianomaiset tekniset yksiköt.

SISÄLTÖ

Sivu

1. LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI 5

2. LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI 14

3. LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI 16

PERUSTELUT 18

1. LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisiin sovellettavasta erityisestä maahanpääsymenettelystä tieteellistä tutkimusta varten (KOM(2004)0178 – C6-0011/2004 – 2004/0061(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen (KOM(2004)0178)[1],

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 63 artiklan 3 kohdan a alakohdan ja 4 kohdan,

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 67 artiklan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0011/2004),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 51 artiklan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan lausunnon (A6-0000/2004),

1. hyväksyy komission ehdotuksen sellaisena kuin se on tarkistettuna;

2. pyytää komissiota muuttamaan ehdotustaan vastaavasti EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

3. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;

4. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

Komission teksti	Parlamentin tarkistukset
Tarkistus 1 Johdanto-osan 4 kappale	
(4) Jotta voitaisiin toteuttaa Barcelonassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston esittämä vaatimus, jonka mukaan 3 prosenttia BKT:sta olisi investoitava	(4) Jotta voitaisiin toteuttaa Barcelonassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston esittämä vaatimus, jonka mukaan 3 prosenttia BKT:sta olisi investoitava

[1] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

tutkimukseen, yhteisö tarvitsee arviolta 700 000 tutkijaa. Tavoitteeseen pääsemiseksi tarvitaan useita toimia, kuten nuorten kannustaminen tiedeuralle, koulutusmahdollisuuksien ja liikkuvuuden lisääminen tutkimuksen alalla, tutkijoiden uranäkymien parantaminen yhteisössä sekä tutkimustarkoituksessa yhteisön alueelle pyrkivien kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottaminen.	tutkimukseen, yhteisö tarvitsee arviolta 700 000 tutkijaa. Tavoitteeseen pääsemiseksi tarvitaan useita toimia, kuten nuorten kannustaminen tiedeuralle, ***naisten tieteelliseen tutkimukseen osallistumisen edistäminen,*** koulutusmahdollisuuksien ja liikkuvuuden lisääminen tutkimuksen alalla, tutkijoiden uranäkymien parantaminen yhteisössä sekä tutkimustarkoituksessa yhteisön alueelle pyrkivien kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottaminen.

Perustelu

Naistutkijoiden määrä erityisesti tieteen alalla on vielä paljon miehiä vähäisempi, alle 50 prosenttia Euroopan tasolla. Kuitenkin alle 30-vuotiaiden joukossa on enemmän tutkinnon suorittaneita naisia kuin miehiä. Naiset törmäävät esteisiin, jotka olisi voitettava, jotta he olisivat paremmin edustettuina tiedeuralla ja päätöksentekoelimissä.

Tarkistus 2
Johdanto-osan 12 a kappale (uusi)

	(12 a) Koska perheenyhdistäminen on tutkijoiden liikkuvuuden olennainen näkökohta, ellei ehdoton edellytys, on helpotettava heidän perheidensä tuloa paikalle perheyhteyden säilyttämiseksi.

Perustelu

Perheenyhdistäminen on hyvin tärkeää kolmannesta maasta kotoisin olevalle tutkijalle, joka suunnittelee Eurooppaan tuloa. Vaikeudet perheen mukaantulossa jarruttavat merkittävällä tavalla liikkuvuutta ja voivat johtaa muualle menoon. On siis olennaisen tärkeää helpottaa Euroopan unionin kutsumien tutkijoiden perheenjäsenten maahantuloa ja oleskelua.

Tarkistus 3
Johdanto-osan 12 b kappale (uusi)

	(12 b) Perheenjäsenten pitäisi siis voida päästä tutkijan mukaan toiseen

	jäsenvaltioon suotuisammissa olosuhteissa kuin ne, joista säädetään oikeudesta perheenyhdistämiseen 22 päivänä syyskuuta 2003 annetussa neuvoston direktiivissä 2003/86/EY[1], etenkin mitä tulee pääsyyn kyseisen jäsenvaltion työmarkkinoille.
	[1]EUVL L 251, 3.10.2003, s. 12.

Perustelu

Komission ehdotuksessa viitataan neuvoston 22. syyskuuta 2003 antamaan direktiiviin, joka ei missään nimessä ole tyydyttävä ja joka on täysin sopimaton sen ryhmän osalta, josta nyt olemme huolissamme. Tutkijan perheenjäsenten on saatava tukea, joka helpottaa heidän pääsyään vastaanottavan jäsenvaltion alueelle ja työmarkkinoille.

Tarkistus 4
1 artikla

Tässä direktiivissä määritellään kolmansien maiden tutkijoiden maahanpääsyn edellytykset ***jäsenvaltioiden*** alueella yli kolmen kuukauden ajan toteutettavaa tutkimushanketta varten ***tutkimusorganisaation kanssa tehdyn vastaanottosopimuksen*** puitteissa.	Tässä direktiivissä määritellään kolmansien maiden tutkijoiden maahanpääsyn edellytykset ***Euroopan unionin*** alueella yli kolmen kuukauden ajan toteutettavaa tutkimushanketta varten ***yhden tai useamman hyväksytyn organisaation kanssa tehtyjen vastaanottosopimusten*** puitteissa ***yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa***.

Perustelu

Tämä artikla on saatettava yhdenmukaiseksi 13 artiklan kanssa, jossa säädetään kolmannen maan kansalaisen mahdollisuudesta hoitaa tutkimusprojektiaan useammassa jäsenvaltiossa ja allekirjoittaa useampia vastaanottosopimuksia. Euroopan unionia on pidettävä yhtenäisenä tutkimusalueena, jossa henkilöt voivat liikkua vapaasti.

Tarkistus 5
4 artiklan 2 kohta

2. ***Asianomaisen organisaation*** on tehtävä tätä ***koskeva hakemus*** asiasta vastaavalle	2. ***Sekä julkisten että yksityisten organisaatioiden*** on tehtävä tätä ***koskevat***

jäsenvaltion viranomaiselle, ja hakemukseen on liitettävä tarvittaessa tiedot organisaation virallisesta tehtävästä tai toiminnan tavoitteesta ja todisteet siitä, että se harjoittaa tutkimusta.	***hakemukset*** asiasta vastaavalle jäsenvaltion viranomaiselle, ja hakemukseen on liitettävä tarvittaessa tiedot organisaation virallisesta tehtävästä tai toiminnan tavoitteesta ja todisteet siitä, että se harjoittaa tutkimusta.

Perustelu

Tarkistuksella pyritään säilyttämään johdonmukaisuus seuraavaa alakohtaa koskevan tarkistuksen kanssa, jossa ehdotetaan, että sekä julkisia että yksityisiä organisaatioita koskeva hyväksyntä on voimassa viisi vuotta ja voidaan uusia.

Tarkistus 6
4 artiklan 2 kohdan 1 a alakohta (uusi)

	Tutkimusorganisaatiolle myönnetty hyväksyntä on voimassa viisi vuotta ja se voidaan uusia.

Perustelu

Komission ehdotuksessa säädetään hyväksynnästä, jonka voimassaoloa ei ole rajoitettu, tapauksissa, joissa kyseinen organisaatio keskittyy pääasiassa tutkimustoimintaan. Vaikuttaa asianmukaisemmalta rajoittaa hyväksynnän kesto yleisesti viiteen vuoteen, kuitenkin niin että se on mahdollista uusia. Tämä takaa säännöllisen valvonnan. Tällä tarkistuksella täydennetään tarkistuksia 7 ja 8.

Tarkistus 7
4 artiklan 3 kohta

3. Jäsenvaltiot ***myöntävät luvan, jonka voimassaoloa ei ole rajoitettu, julkisille ja yksityisille organisaatioille, joiden pääasiallinen tehtävä on suorittaa tutkimusta, sekä jäsenvaltioiden korkea-asteen oppilaitoksille, jotka on määritelty jäsenvaltion lainsäädännössä tai hallinnollisessa käytännössä***.	3. Jäsenvaltiot ***voivat kansallisen lainsäädännön mukaan vaatia tutkimusorganisaatiolta kirjallista sitoumusta, jossa sanotaan, että jos tutkija oleskelee laittomasti kyseisen jäsenvaltion alueella, kyseinen organisaatio ottaa vastuun julkisista varoista maksetuista oleskelu-, terveydenhoito- ja paluukustannuksista. Tutkimusorganisaation taloudellinen***

	vastuu päättyy viimeistään kuusi kuukautta vastaanottosopimuksen päättymisen jälkeen.

Perustelu

On tärkeää saattaa tutkimusorganisaatiot vastuuseen ottaen huomioon niille annettu merkittävä tehtävä kolmansien maiden kansalaisten hyväksymisessä. Väärinkäytösten välttämiseksi organisaatioiden on otettava hoitaakseen tutkijoiden laittomasta oleskelusta aiheutuneet kulut kuuden kuukauden ajan sopimuksen päättymisen jälkeen. Komission ehdottama yhden vuoden pituinen ajanjakso saattaisi vähentää organisaatioiden halukkuutta järjestelyihin, mutta kuuden kuukauden ajanjakso vastaa oikeasuhteisuuden periaatteen vaatimuksia.

Tarkistus 8
4 artiklan 4 kohta

4. Jäsenvaltiot myöntävät luvan, jonka voimassaoloa ei ole rajoitettu, julkisille organisaatioille, jos ne suorittavat päätehtävänsä ohella täydentävää tutkimusta.	***Poistetaan.***

Perustelu

Korvataan 4 artiklan 2 kohdan tekstillä.

Tarkistus 9
4 artiklan 5 kohta

5. Jäsenvaltiot myöntävät yksityisille organisaatioille viiden vuoden luvan, joka voidaan uusia, jos tutkimustoiminta täydentää niiden toiminnan tavoitetta.	***Poistetaan.***

Perustelu

Korvataan 4 artiklan 2 kohdan tekstillä.

Tarkistus 10
4 artiklan 6 kohta

6. Tehdessään hakemuksen tutkimusorganisaatio lupaa vastaanottavalle jäsenvaltiolle vastata kutsumiensa tutkijoiden oleskelu-, terveydenhoito- ja paluukustannuksista ja antaa tutkijoille 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun todistuksen. Tutkimusorganisaation vastuu on voimassa vuoden ajan 5 artiklassa tarkoitetun vastaanottosopimuksen päättymispäivästä tai päivästä, jolloin organisaatio on ilmoittanut jäsenvaltiolle direktiivin 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti yllättävästä tapahtumasta, joka estää vastaanottosopimuksen täytäntöönpanon, ellei tutkija vielä ole poistunut Euroopan unionin alueelta.	***Poistetaan.***

Perustelu

Korvataan 4 artiklan 3 kohdan tekstillä.

Tarkistus 11
5 artiklan 2 kohdan b alakohta

b) Tutkijalla on oleskelunsa ajan käytössään riittävät varat, jotka vastaavat jäsenvaltion julkistamaa kuukausittaista vähimmäissummaa ja joilla tutkija kattaa oleskelu- ja paluukustannuksensa ilman että hänen tarvitsee turvautua kyseisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään.	*(Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.)*

Perustelu

(Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.) Tutkijoille on taattava samat oikeudet kuin yhteisön asukkaille. Tutkijoille on ehdottomasti taattava oikeus turvautua kyseisen valtion sosiaaliturvajärjestelmään.

Tarkistus 12
7 artikla

Jäsenvaltiot myöntävät oleskeluluvan, joka on voimassa ***vähintään vuoden ja uusitaan vuosittain, jos 5 ja 6 artiklassa esitetyt ehdot täyttyvät edelleen. Jos tutkimushankkeen kesto on alle vuoden, oleskelulupa on voimassa tutkimuksen ajan***.	Jäsenvaltiot myöntävät oleskeluluvan, joka on voimassa ***yhtä kauan kuin vastaanottosopimus***.

Perustelu

Jos kolmansien maiden tutkijoita halutaan todella kannustaa tulemaan työskentelemään Euroopan unioniin, hallinnollisia muodollisuuksia on yksinkertaistettava mahdollisimman paljon. Tuntuu loogiselta laskea oleskeluluvan kesto vastaanottosopimuksen keston mukaan sen sijaan, että säädetään luvan vuosittaisesta uusimisesta.

Tarkistus 13
7 a artikla (uusi)

	7 a artikla
	Perheenjäsenet
	1. Jäsenvaltioiden on edistettävä kolmannesta maasta peräisin olevan tutkijan perheenjäsenten maahanpääsyä myös silloin kun lupaa maahanpääsyyn ei ole pakko myöntää.
	2. Tutkijan perheenjäsenen oleskeluluvan voimassaolon kesto on sama kuin tutkijalle annetun oleskeluluvan kesto, edellyttäen että heidän matkustusasiakirjojensa voimassaoloajat sen sallivat.
	3. Tiettyyn jäsenvaltioon kutsutun tutkijan perheenjäsenten oleskelulupien myöntäminen ei saa riippua tutkijan oleskelun vähimmäiskestosta.

Perustelu

Perheenyhdistäminen on yksi ennakkoedellytys eurooppalaisen tutkimusalueen tekemisessä houkuttelevaksi kolmansien maiden kansalaisille. Vastaanottavien valtioiden on toteutettava toimet, joilla edistetään tutkijan perheenjäsenten maahantuloa. Tämä on ratkaisevassa asemassa, kun tutkija tekee päätöksen asettautua väliaikaisesti oman maansa ulkopuolelle.

Tarkistus 14
13 artikla

1. ***Tämän direktiivin nojalla oleskeluluvan saanut henkilö voi oleskelulupansa sekä voimassa olevan passin tai muun vastaavan matkustusasiakirjan turvin toteuttaa osan tutkimushankkeestaan jonkin toisen jäsenvaltion alueella, ellei kyseinen jäsenvaltio pidä häntä uhkana yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle tai kansanterveydelle. Ottaen huomioon kyseisen tutkimuksen osan suorittamiseen tarvittava ajanjakso, tarvittaessa voidaan tehdä uusi vastaanottosopimus, jonka perusteella toinen jäsenvaltio myöntää tutkijalle oleskeluluvan***.	1. ***Tämän direktiivin nojalla tutkijaksi kutsutulla kolmannen maan kansalaisella on oikeus suorittaa osa tutkimustyöstään toisessa jäsenvaltiossa tässä artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti***.
2. ***Artiklan 1 kohta ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen vaatia lyhytaikaista oleskelua varten myönnetty viisumi sellaisilta kolmansien maiden kansalaisilta, joihin ei sovelleta Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 21 artiklassa määrättyä vastavuoroista tunnustamista***.	2. ***Jos tutkija oleskelee enintään kolmen kuukauden ajan jossakin toisessa jäsenvaltiossa, hän voi hoitaa tutkimustyötään ensimmäisessä jäsenvaltiossa tehdyn vastaanottosopimuksen perusteella, edellyttäen että hänellä on siihen riittävät varat tässä toisessa jäsenvaltiossa ja että häntä ei pidetä uhkana yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle tai kansanterveydelle***. ***2 a. Jos tutkija oleskelee kauemmin kuin kolme kuukautta toisessa jäsenvaltiossa, jäsenvaltiot voivat vaatia uuden vastaanottosopimuksen tekemistä hänen tutkimustyötään varten kyseisessä jäsenvaltiossa. Joka tapauksessa on täytettävä 5 ja 6 artiklassa säädetyt edellytykset toisen jäsenvaltion suhteen.***

	2 b. Jos asiaa koskevassa lainsäädännössä edellytetään liikkuvuuden toteuttamiseksi viisumia tai muuta oleskelulupaa, viisumi tai oleskelulupa on myönnettävä välittömästi sellaisessa määräajassa, joka ei estä tutkimuksen harjoittamista mutta joka antaa toimivaltaisille viranomaisille riittävästi aikaa hakemuksen käsittelyä varten.
	Jäsenvaltiot eivät vaadi, että tutkija lähtee niiden alueelta viisumi- tai oleskelulupahakemuksen jättämistä varten.

Perustelu

Liikkuvuutta koskeva artikla on yksi direktiivin tärkeimpiä. On oltava mahdollista, että tutkija hoitaa projektiaan useammassa jäsenvaltiossa. Tätä varten muodollisuuksien on oltava mahdollisimman joustavia. Suhteessa tutkimusorganisaatioiden vastuisiin on kuitenkin perusteltua säätää uuden sopimuksen allekirjoittamisesta, jos tutkija aikoo viettää väliaikaisesti yli kolme kuukautta vastaanottavan valtion ulkopuolella.

Tarkistus 15
18 artikla

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia ***sen*** muuttamisesta; ensimmäinen kertomus on annettava viimeistään ***[…*]***. Jäsenvaltiot toimittavat tätä varten komissiolle direktiivin täytäntöönpanoa koskevat tilastotiedot.	Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa ***sekä niiden toimenpiteiden soveltamistilanteesta, joista säädetään kahdessa neuvoston suosituksessa kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottamiseksi Euroopan yhteisössä suoritettavaa tieteellistä tutkimusta varten,*** ja tekee tarvittaessa ehdotuksia ***direktiivin*** muuttamisesta ***ja yhdistämisestä sekä toisen suosituksen mahdollisesta muuttamisesta asetukseksi***; ensimmäinen kertomus on annettava viimeistään ***kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta***. Jäsenvaltiot toimittavat tätä varten komissiolle direktiivin täytäntöönpanoa

koskevat tilastotiedot.

Perustelu

On olennaisen tärkeää, että komissio valvoo ei pelkästään direktiivin vaan myös siihen liittyvien kahden suosituksen täytäntöönpanoa ja että se voi tämän arvioinnin perusteella ehdottaa toisaalta kahden ei-sitovan välineen muuttamista yhdeksi direktiivin muutokseksi ja toisaalta asetuksen antamista.

2. LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta neuvoston suositukseksi kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottamiseksi Euroopan yhteisössä suoritettavaa tieteellistä tutkimusta varten (KOM(2004)0178 – C6-0012/2004 – 2004/0062(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen (KOM(2004)0178)[1],

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 63 artiklan,

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 67 artiklan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0012/2004),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 51 artiklan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan lausunnon (A6-0000/2004),

1. hyväksyy komission ehdotuksen sellaisena kuin se on tarkistettuna;

2. pyytää komissiota muuttamaan ehdotustaan vastaavasti EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

3. pyytää neuvostoa ilmoittamaan parlamentille, jos se aikoo poiketa parlamentin hyväksymästä sanamuodosta;

4. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

Komission teksti	Parlamentin tarkistukset
Tarkistus 16 Johdanto-osan 4 kappale	
(4) Jotta voitaisiin toteuttaa Barcelonassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston esittämä vaatimus, jonka mukaan 3 prosenttia BKT:sta olisi investoitava	(4) Jotta voitaisiin toteuttaa Barcelonassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston esittämä vaatimus, jonka mukaan 3 prosenttia BKT:sta olisi investoitava

[1] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

tutkimukseen, yhteisö tarvitsee arviolta 700 000 tutkijaa. Tavoitteeseen pääsemiseksi tarvitaan useita toimia, kuten nuorten kannustaminen tiedeuralle, koulutusmahdollisuuksien ja liikkuvuuden lisääminen tutkimuksen alalla, tutkijoiden uranäkymien parantaminen yhteisössä sekä tutkimustarkoituksessa yhteisön alueelle pyrkivien kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottaminen.	tutkimukseen, yhteisö tarvitsee arviolta 700 000 tutkijaa. Tavoitteeseen pääsemiseksi tarvitaan useita toimia, kuten nuorten kannustaminen tiedeuralle, ***naisten tieteelliseen tutkimukseen osallistumisen edistäminen,*** koulutusmahdollisuuksien ja liikkuvuuden lisääminen tutkimuksen alalla, tutkijoiden uranäkymien parantaminen yhteisössä sekä tutkimustarkoituksessa yhteisön alueelle pyrkivien kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn helpottaminen.

Perustelu

Naistutkijoiden määrä erityisesti tieteen alalla on vielä paljon miehiä vähäisempi, alle 50 prosenttia Euroopan tasolla. Kuitenkin alle 30-vuotiaiden joukossa on enemmän tutkinnon suorittaneita naisia kuin miehiä. Naiset törmäävät esteisiin, jotka olisi voitettava, jotta he olisivat paremmin edustettuina tiedeuralla ja päätöksentekoelimissä.

3. LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta neuvoston suositukseksi Euroopan yhteisöön tieteellistä tutkimusta varten tuleville kolmansien maiden tutkijoille lyhytaikaiseen oleskeluun tarkoitettuja yhtenäisiä viisumeja koskevien jäsenvaltioiden myöntämismenettelyjen helpottamiseksi (KOM(2004)0178 – C6-0013/2004 – 2004/0063(COD))

(Yhteispäätösmenettely: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen (KOM(2004)0178)[1],

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 62 artiklan 2 kohdan b alakohdan ii alakohdan,

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 67 artiklan 1 kohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0013/2004),

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 67 artiklan 4 kohdan ja 251 artiklan 2 kohdan,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 51 artiklan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan lausunnon (A6-0000/2004),

1. hyväksyy komission ehdotuksen sellaisena kuin se on tarkistettuna;

2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se aikoo tehdä tähän ehdotukseen huomattavia muutoksia tai korvata sen toisella ehdotuksella;

3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

Komission teksti	Parlamentin tarkistukset
	Tarkistus 17 Johdanto-osan 4 kappale
(4) Jotta voitaisiin toteuttaa Barcelonassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston	(4) Jotta voitaisiin toteuttaa Barcelonassa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston

[1] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

esittämä vaatimus, jonka mukaan 3 prosenttia BKT:sta olisi investoitava tutkimukseen, yhteisö tarvitsee arviolta 700 000 tutkijaa. Tavoitteeseen pääsemiseksi tarvitaan useita toimia, kuten nuorten kannustaminen tiedeuralle, koulutusmahdollisuuksien ja liikkuvuuden lisääminen tutkimuksen alalla, tutkijoiden uranäkymien parantaminen yhteisössä sekä tutkimustarkoituksessa yhteisön alueelle pyrkivien kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn ja alueella liikkumisen helpottaminen.	esittämä vaatimus, jonka mukaan 3 prosenttia BKT:sta olisi investoitava tutkimukseen, yhteisö tarvitsee arviolta 700 000 tutkijaa. Tavoitteeseen pääsemiseksi tarvitaan useita toimia, kuten nuorten kannustaminen tiedeuralle, ***naisten tieteelliseen tutkimukseen osallistumisen edistäminen,*** koulutusmahdollisuuksien ja liikkuvuuden lisääminen tutkimuksen alalla, tutkijoiden uranäkymien parantaminen yhteisössä sekä tutkimustarkoituksessa yhteisön alueelle pyrkivien kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn ja alueella liikkumisen helpottaminen.

Perustelu

Naistutkijoiden määrä erityisesti tieteen alalla on vielä paljon miehiä vähäisempi, alle 50 prosenttia Euroopan tasolla. Kuitenkin alle 30-vuotiaiden joukossa on enemmän tutkinnon suorittaneita naisia kuin miehiä. Naiset törmäävät esteisiin, jotka olisi voitettava, jotta he olisivat paremmin edustettuina tiedeuralla ja päätöksentekoelimissä.

PERUSTELUT

Komission ehdotusten taustaa

Euroopan komissio esitti Euroopan parlamentille toimenpidepaketin, jolla pyritään helpottamaan kolmansista maista kotoisin olevien tutkijoiden pääsyä Euroopan unioniin.

Näillä ehdotuksilla on tarkoitus myötävaikuttaa Lissabonissa ja Barcelonassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Vuonna 2000 Euroopan unioni asetti Lissabonissa tavoitteekseen tulla maailman kilpailukykyisimmäksi ja dynaamisimmaksi tietopohjaiseksi taloudeksi.

Koska yksi tämän strategian onnistumisen avaimista on uuden sysäyksen antaminen Euroopan tutkimuspolitiikalle, Eurooppa-neuvosto tuki komission tammikuussa 2000 tekemiä ehdotuksia, joilla pyrittiin eurooppalaisen tutkimusalueen luomiseen. Tarkoitus oli murtaa kansallisten tutkimusjärjestelmien välillä olevat muurit ja parantaa tutkijoiden liikkuvuutta. Tämä vaihtoehto vahvistettiin useaan otteeseen myöhemmin.

Liikkuvuus onkin tiedon hankinnan ja siirtämisen olennainen osatekijä. Sillä vahvistetaan eurooppalaisen tutkimuksen yleistä tasoa asiantuntemuksen siirron ja tutkijoiden välisten verkkojen luomisen avulla.

Nämä seikat on otettu huomioon kuudennessa tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen puiteohjelmassa, sillä tutkijavoimavaroja ja liikkuvuutta koskevan toimen välityksellä on osoitettu 1,6 miljardia euroa tutkijoiden koulutuksen, liikkuvuuden ja urakehityksen parantamiseen.

Liikkuvuutta on sovellettava Euroopan unionin sisällä, mutta myös tutkijavaihdossa kolmansien maiden kanssa.

EU:n ulkopuolelta tulevien tutkijoiden vastaanottaminen on välttämätöntä, jos halutaan saavuttaa Barcelonassa asetettu tavoite, jonka mukaan kolme prosenttia jäsenvaltioiden BKT:sta on käytettävä tutkimukseen ja teknologian kehittämiseen. Itse asiassa tämä edellyttäisi, että EU rekrytoi 700 000 tutkijaa vuoteen 2010 mennessä. Sillä ei kuitenkaan ole tarvittavaa määrää tutkijoita alueellaan.

Näin ollen on ehdottomasti poistettava esteet, jotka rajoittavat ulkomaalaisten tutkijoiden pääsyä EU:n alueelle.

Vuonna 2001 annetussa tiedonannossa esitettiin ajatus erityisen oleskeluluvan luomisesta kolmansien maiden tutkijoita varten. Komissio on tehnyt tiedonannon täytäntöönpanossa läheistä yhteistyötä jäsenvaltioiden oikeus- tai sisäministeriöiden kanssa.

Ei kuitenkaan pidä unohtaa, että vaikka ehdotuksessa käsitellään tutkijakysymystä ja se koskee ensi kädessä tutkimuksen pääosastoa, se kuuluu ennen kaikkea maahanmuuttopolitiikan ja siten oikeus- ja sisäasioiden pääosaston alaan, aivan kuten oikeusperustan valinnasta käy ilmi.

On löydettävä tasapaino eurooppalaisen tutkimusalueen vauhdittamisen ja maahanmuutto- ja turvallisuuspolitiikan asettamien vaatimusten välillä.

Mahdollisten konfliktien ratkaisemiseksi tässä tapauksessa on lähdettävä periaatteesta, jonka mukaan tutkija ei ole "tavallinen maahanmuuttaja". Hän kuuluu korkeasti koulutettujen ryhmään, jonka osalta komissio esitti 22. marraskuuta 2000 yhteisön maahanmuuttopolitiikasta antamassaan tiedonannossa, että olisi otettava hallitusti käyttöön laillisia maahanmuuttokanavia.

Ehdotusten sisältö

Komissio on laatinut eriluonteisia välineitä:

– **direktiivi** koskee erityisesti tutkijoiden maahanpääsyä sekä maahantulon ja yli kolme kuukautta kestävän oleskelun edellytyksiä, tutkijoiden oikeuksia sekä alaa koskevan yhteisön lainsäädännön soveltamisalaa. Direktiivissä säädetään tutkimusorganisaatioiden suuremmasta roolista ja tutkijan asemasta riippumattomasta oleskeluluvasta.

– **ensimmäisen suosituksen** päämääränä on nopeuttaa direktiivin soveltamista kehottamalla jäsenvaltioita ryhtymään asteittain toimiin kolmansien maiden tutkijoiden maahanpääsyn helpottamiseksi. Se koskee etenkin oleskeluluvan myöntämistä, perheenyhdistämistä ja jäsenvaltioiden ja komission välistä operatiivista yhteistyötä.

– **toisessa suosituksessa** käsitellään lyhytaikaista oleskelua varten myönnettyjä viisumeja, ja sen tarkoituksena on helpottaa niiden tutkijoiden tilannetta, jotka kutsutaan työn puitteissa esimerkiksi konferensseihin tai kokouksiin. Tästä suosituksesta parlamentti päättää **yhteispäätösmenettelyssä**.

Esittelijän kanta

Esittelijä on tyytyväinen aloitteeseen, jolla pyritään helpottamaan kolmansista maista kotoisin olevien tutkijoiden pääsyä Euroopan unioniin.

Esittelijä on komission kanssa samaa mieltä ehdotetuista toimista ja painottaa, että on tärkeää toteuttaa toimet, joiden tavoitteena on houkutella tutkijoita eurooppalaiselle tutkimusalueelle luomalla olosuhteet, joilla kannustetaan heitä jäämään EU:n alueelle.

Esittelijä muistuttaa, että tiedeyhteisö on jo useamman vuoden ajan odottanut alan säännöksiä, ja vaatii, että direktiivi tulee voimaan mahdollisimman pian. Esittelijä pahoittelee, että neuvosto suunnittelee mahdollisuutta poikkeuksiin kahden vuoden ajan direktiivin voimaantulosta. Se merkitsee lykkäystä vuoteen 2009! Tämä on täysin tilanteen kiireellisyyden vastaista.

Menettelytapa

Esittelijä ei ole lainkaan tyytyväinen neuvoston toimintaan. Se on nimittäin tehnyt poliittisen sopimuksen direktiivistä 19. marraskuuta 2004 ja ensimmäisestä suosituksesta 26. toukokuuta 2004, siis ennen kuin asiasta oli neuvoteltu parlamentin kanssa ensimmäistäkään kertaa. Tämä tarkoittaa, että parlamentilta on *de facto* viety valtaoikeuksia.

Esittelijä odottaa, että tulevaisuudessa kunnioitetaan toimielinten välisen lojaalisuuden periaatetta, mikä merkitsee, että neuvosto pidättäytyy tekemästä päätöksiä ennen kuin parlamentti on voinut esittää kantansa asiaan.

Perusteluissa ja tarkistuksissa otetaan näin ollen huomioon poliittisen sopimuksen teksti.

Esittelijä kehottaa neuvostoa tarkistamaan kantaansa parlamentin esittämien tarkistusten valossa.

Ehdotusten sisältö

"Vastaanottaville" organisaatioille myönnettävä hyväksyntä (direktiivin 4 artikla)
Esittelijä katsoo, että ei ole hyvä myöntää hyväksyntää rajoituksetta. Hänen mielestään se olisi myönnettävä viideksi vuodeksi siten, että se voidaan uusia. Lisäksi ajanjaksoa, jona organisaatio on vastuussa tutkijasta vastaanottosopimuksen päätyttyä, on lyhennettävä kuuteen kuukauteen.

Laiton maahanmuutto (direktiivin 7 ja 15 artikla / ensimmäisen suosituksen 1 ja 2 kohta)
Esittelijä katsoo, että tätä toimenpidepakettia voitaisiin pitää yhtenä yhteisön ensimmäisistä välineistä, jotka koskevat laitonta maahanmuuttoa. Tällä direktiivillä tehdään tyhjäksi kaikki tutkijoiden maahantuloa koskevat kiintiöt tai kansalliset hallinnointitoimet, sillä siinä säädetään, että jäsenvaltiot ovat velvollisia myöntämään oleskeluluvan tutkijoille, joilla on vastaanottosopimus. Komission ehdotuksen mukaan oleskelulupa on annettava hakemusta seuraavien 30 päivän kuluessa. Neuvosto ei ilmeisestikään ole valmis hyväksymään tätä määräaikaa, vaikka se olisi olennaisen tärkeää menettelyn tehokkuuden takaamiseksi.

Mitä tulee tutkijoiden laittomaan maahanmuuttoon, on mainittava yksi sangen myönteinen seikka: oleskeluluvan myöntäminen ei edellytä työlupahakemusta.

Ennen kuin työlupavaatimus poistetaan kokonaan direktiivin mukaisesti, jäsenvaltioita kehotetaan ensimmäisessä suosituksessa joko myöntämään erityisvapaus työluvan hakemisesta tai myöntämään työlupa automaattisesti.

Perheenyhdistäminen (ensimmäisen suosituksen 3 kohta)
Esittelijä on tyytyväinen neuvoston halukkuuteen sisällyttää direktiiviin säännökset perheenyhdistämisestä, vaikka komissio käsitteli tätä asiaa vain ensimmäisessä suosituksessa. Esittelijä kuitenkin pahoittelee, että perheenyhdistämisestä on tehty valinnainen toimi ja lopullinen päätös on jätetty jäsenvaltioille.

Esittelijä pahoittelee myös sitä, että muita perheenyhdistämiseen liittyviä näkökohtia koskevia säännöksiä ei ole, esimerkiksi sellaisia, jotka koskisivat tutkijan puolison pääsyä työmarkkinoille.

Neuvosto on samalla poistanut viittaukset perheenyhdistämiseen ensimmäisestä suosituksesta. Olisi parempi säilyttää ne, sillä ne olivat paljon täsmällisemmät ja yksityiskohtaisemmat.

Oleskeluluvan peruuttaminen tai sen uusimatta jättäminen (direktiivin 8 artikla)
Esittelijä tukee komission ehdotusta, jolla pyritään rajoittamaan oleskeluluvan peruuttamista tai uusimatta jättämistä "vakavista" yleisen järjestyksen tai turvallisuuden rikkomiseen liittyvistä syistä. Samoin hän kannattaa komission ehdotusta siitä, että "sairauden tai vamman ilmeneminen oleskeluluvan myöntämisen jälkeen" ei voi olla perusteena sille, että oleskeluluvan uusimista koskeva hakemus hylätään tai maastapoistamista koskeva päätös tehdään. Esittelijä pahoittelee syvästi, että neuvosto on poistanut kyseisen kohdan, joka on Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen.

Tutkijoiden liikkuvuus EU:ssa (direktiivin 13 artikla)
Direktiivissä otetaan huomioon, että tutkijoiden on voitava matkustaa työnsä vuoksi. Siinä säädetään, että kyseessä olevan tekstin mukaisesti myönnetyn oleskeluluvan haltija voi suorittaa osan tutkimustyöstään jonkin muun jäsenvaltion alueella, kunhan tietyt edellytykset täyttyvät. Esittelijä haluaa selventää komission ehdotuksia siten, että toisessa jäsenvaltiossa vietetyn kolmen kuukauden ajanjakson jälkeen tutkijan on saatava vastaanottavassa jäsenvaltiossa uusi sopimus ja uusi oleskelulupa.

Oleskelulupahakemukset (direktiivin 14 artikla)
Esittelijä on samaa mieltä komission kanssa: tutkijoilla on oltava mahdollisuus jättää oleskelulupahakemus, kun he jo ovat kyseisen jäsenvaltion alueella, olivatpa kyseessä opiskelut tai loma. Neuvosto sitä vastoin halusi jättää jäsenvaltioille päätöksen siitä, tarjoavatko ne tällaisen mahdollisuuden vai eivät.